

S

sygn. akt I C 193/22 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 czerwca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Halina Maliszewska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Ewa Lewandowska

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2022 r. w Kwidzynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko (...)

o zapłatę

oddala powództwo,

zasądza od powoda (...) S.A w W. na rzecz pozwanego (...) kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia Halina Maliszewska

Sygn. akt I C 193/22 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w W. wystąpił przeciwko pozwanej (...) z roszczeniem o zapłatę kwoty 391,94 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot:

389,65 zł od dnia 24 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty;

2,29 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Powód wnosił nadto o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w dniu 25 lipca 2017 r. zawarł z R. R. umowę nr (...). R. R. nie wywiązał się z warunków łączącej strony umowy. Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2020 r., sygn. akt I Ns 69/20 Sąd Rejonowy w Kwidzynie I Wydział Cywilny stwierdził, że spadek po zmarłym R. R. nabyła pozwana. Powód wskazał, że w związku z powyższym pozwana zobowiązana jest do zapłaty na rzecz powoda kwoty 391,94 zł, w tym kwoty 389,65 zł z tytułu niespłaconej należności głównej oraz kwoty 2,29 zł z tytułu odsetek umownych naliczonych do dnia 23 czerwca 2021 r. Jako termin wymagalności roszczenia dochodzonego pozwem powód wskazał dzień 06 czerwca 2018 r. (k. 2-4 akt).

Sąd Rejonowy w Kwidzynie uwzględniając żądanie pozwu wydał w dniu 18 lutego 2022 r. w sprawie sygn. akt I Nc 5/22 w postępowaniu upominawczym nakaz zapłaty kwoty dochodzonej pozwem z ograniczeniem odpowiedzialności do wartości ustalonego stanu czynnego spadku (k. 51 akt).

Pozwana (...) w terminie wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana wskazała, że kwestionuje żądanie pozwu zarówno co do zasady, jak i wysokości. Podniosła, że załączony do pozwu wyciąg z ksiąg rachunkowych nie może stanowić dowodu potwierdzającego wysokość ewentualnego zobowiązania pozwanej względem powoda, w związku z czym powód nie wykazał dotychczas w sposób niebudzący wątpliwości wysokości swojego roszczenia. Pozwana podniosła również zarzut przedawnienia wszystkich roszczeń dochodzonych przez powoda. Zdaniem pozwanej nie można wykluczyć, że termin wymagalności roszczeń dochodzonych w pozwie przypadł na datę wcześniejszą niż podana przez powoda. Na wypadek nieuwzględnienia przedstawionych wyżej zarzutów pozwana z ostrożności wniosła o nieobciążanie jej kosztami procesu, podnosząc, że nie zostało zakończone postępowanie w przedmiocie sporządzenia spisu inwentarza po R. R., w związku z czym nie jest możliwe określenie górnej granicy odpowiedzialności majątkowej pozwanej za zobowiązania spadkodawcy (k. 55-56 akt).

W wyniku skutecznego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty z dnia 18 lutego 2022 r. utracił moc w całości. Sprawa została zarejestrowana pod nową sygnaturą akt I C 193/22 upr.

Powód w odpowiedzi na sprzeciw pismem z dnia 25 marca 2022 r. podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko. Wniósł równocześnie o przedłużenie terminu o dodatkowe 14 dni na złożenie wniosków dowodowych w związku z zarzutami pozwanej (k. 83-88 akt).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 25 lipca 2017 r. (...) S.A. z siedzibą w W. i R. R. zawarli umowę o kartę kredytową nr (...) i przyznanie limitu kredytowego w rachunku karty. Zgodnie z umową powód zobowiązał się do wydawania kart kredytowych uprawniających do korzystania z przyznanego limitu kredytowego w rachunku karty, obsługi i rozliczania operacji dokonanych przy użyciu karty oraz otwarcia i prowadzenia rachunku kredytowego. Przyznany limit kredytowy wynosił 500 zł i miał charakter odnawialny. R. R. zobowiązał się do terminowego regulowania należności wynikających z korzystania z przyznanego limitu kredytowego na rachunku karty w wysokości co najmniej kwoty minimalnej, tj. sumy opłat, prowizji i odsetek naliczonych w bieżącym cyklu rozliczeniowym, powiększonej o 3 % wartości operacji oraz niespłaconej kwoty minimalnej lub jej części za poprzedni cykl rozliczeniowy, jak również niespłaconej kwoty przekroczenia przyznanego limitu kredytowego. Spłata kwoty minimalnej miała być dokonywana po zamknięciu cyklu rozliczeniowego, nie później niż w terminie i w wysokości określonych na wyciągu z rachunku karty kredytowej sporządzanym przez bank.

Strony ustaliły w umowie, że w razie niewywiązywania się przez posiadacza karty kredytowej z postanowień przedmiotowej umowy Bank obciąży go kosztami w postaci między innymi odsetek od zadłużenia przeterminowanego w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie.

W umowie zastrzeżono również, że od dnia śmierci posiadacza karty nie nalicza się odsetek od zadłużenia przeterminowanego i opłat dodatkowych.

(**dowód:** Umowa Nr (...) o Kartę Kredytową i przyznanie limitu kredytowego w Rachunku karty (...) – k. 20 – 29 akt, Parametry Karty Kredytowej – k. 19 akt, oświadczenie dotyczące ryzyka zmiennej stopy procentowej – k. 37 akt)

W dniu 07 listopada 2017 r. R. R. dokonał transakcji gotówkowej przy użyciu karty kredytowej na kwotę 450 zł, od której została naliczona prowizja w wysokości 27 zł. W dniu 22 listopada 2017 r. dokonał on spłaty w wysokości 478,10 zł. Saldo księgowo określono na 0 zł.

W dniu 12 grudnia 2017 r. R. R. dokonał transakcji na kwotę 500 zł. W dniu 24 grudnia 2017 r., dokonał spłaty 50 zł, a saldo księgowe określono na 450,73 zł.

W dniu 15 stycznia 2018 r. obciążono go kwotą 8 zł za korzystanie z karty kredytowej – saldo księgowe bez zmian.

W dniu 12 lutego 2018 r. spadkodawca dokonał spłaty w kwocie 73,94 zł - saldo księgowe określono na 389,23 zł. W dniu 15 lutego 2018 r. obciążono go kwotą 8 zł za korzystanie z karty kredytowej – saldo księgowe bez zmian.

W dniu 17 lutego 2018 r. spadkodawca dokonał spłaty w kwocie 40 zł a saldo księgowe określono na 360,95 zł.

W dniu 20 lutego 2018 r. dokonał kolejnej transakcji w kwocie 130 zł. Saldo księgowe określono na kwotę 490,95 zł. W dniu 15 marca 2018 r. obciążono go kwotą 8 zł za korzystanie z karty kredytowej – saldo księgowe bez zmian.

W dniu 13 kwietnia 2018 r. zmarły dokonał spłaty kwoty 100 zł a saldo księgowe określono na 401,70 zł. W dniu 15 kwietnia i 15 maja 2018 r. obciążono go kwotą po 8 zł za korzystanie z karty kredytowej – saldo księgowe bez zmian.

W dniu 21 maja 2018 r. prześlęgowano na poczet spłaty w kwoty 24,95 zł a saldo księgowe określono na 389,65 zł.

(**dowód:** historia rachunku kredytowego – k. 39 – 40 akt)

Kredytobiorca R. R. zmarł w dniu 7 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie postanowieniem z dnia 29 grudnia 2020 r., w sprawie sygn. akt I Ns 69/20 stwierdził, że spadek po R. R. na podstawie ustawy nabyła (...). Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 06 stycznia 2021 r.

(**dowód:** odpis postanowienia z dnia 29 grudnia 2020 r., sygn. akt I Ns 69/20 – k. 41 akt, akta sprawy I Ns 69/20 (akt zgonu R. R. – k. 5 akt, postanowienie z 29 grudnia 2020 r. – k. 144 akt, zarządzenie o stwierdzeniu prawomocności – k. 152 akt)

Pismem z dnia 25 lutego 2021 r. powód wezwał pozwaną Gminę do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem.

(**dowód:** wezwanie do zapłaty – k. 45, 60 akt).

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy oraz aktach sprawy I Ns 69/20 również prowadzonej przez tutejszy Sąd. Autentyczność tych dokumentów nie była kwestionowana przez strony postępowania. Sąd również nie znalazł podstaw, aby odmówić im wiarygodności.

Wbrew zarzutom pozwanej Gminy zasada odpowiedzialności pozwanego za długi zmarłego R. R. nie budzi wątpliwości. Wynika ona z faktu nabycia przez nią spadku po zmarłym spadkodawcy (art. 922 § 1 k.c.).

Nie budziło też wątpliwości, że pozwana nabyła spadek po R. R. z dobrodziejstwem inwentarza mimo, że nie zostało to wskazane w sentencji postanowienia Sądu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 29 grudnia 2020 r., sygn. akt I Ns 69/20. Zgodnie bowiem z art. 1023 § 2 k.c. Skarb Państwa ani gmina nie składają oświadczenia o przyjęciu spadku, a spadek uważa się z mocy ustawy za przyjęty z dobrodziejstwem inwentarza.

Zgodnie z art. 1031 § 2 zd. 1 k.c. w razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w wykazie inwentarza albo spisie inwentarza stanu czynnego spadku. Wbrew jednak twierdzeniom pozwanego fakt ograniczonej odpowiedzialności pozwanego do masy czynnej spadku nie podlega badaniu w postępowaniu rozpoznawczym w tym sensie, że nie ma wpływu na zasadę odpowiedzialności spadkobiercy za długi spadkowe. Sąd orzekający uwzględniając ograniczoną odpowiedzialność pozwanego zastrzega pozwanemu stosownie do art. 319 k.p.c. prawo powoływania się na tę okoliczność w toku egzekucji. Okoliczność ta ma bowiem znaczenie na etapie egzekucji. Na etapie egzekucji pozwany winien wykazywać

stan czynny i bierny spadku. Bez znaczenia zatem dla zasady odpowiedzialności pozwanego pozostawał fakt nie zakończenia spisu inwentarza do chwili wniesienia pozwu przez powoda.

Sporną kwestią między stronami była wysokość zadłużenia R. R. wobec powoda i mimo kwestionowania wysokości tego zadłużenia przez pozwanego, powód nie wykazał, że jego roszczenie jest uzasadnione w kwocie dochodzonej pozwem.

Wobec zarzutów podniesionych w sprzeciwie przez pozwanego, Sąd zobowiązał pełnomocnika powoda do złożenia odpowiedzi na sprzeciw i podniesione zarzuty i złożenia wniosków dowodowych, nadesłanie wyciągów z Rachunku karty kredytowej za okres od 12 grudnia 2017 r., wskazanie sposobu wyliczenia kwoty dochodzonej pozwem, w tym odsetek przez wskazanie od jakiej kwoty, za jaki okres i w jakiej wysokości procentowej je naliczono, wskazanie terminów wymagalności poszczególnych kwot dochodzonych pozwem oraz wypowiedzenia się co do zarzutu przedawnienia roszczenia – w terminie 14 dni pod rygorem pominięcia spóźnionych twierdzeń i dowodów. Odpis wezwania w tej kwestii doręczono pełnomocnikowi powoda w dniu 14 marca 2022 r. i pomimo upływu określonego terminu z dniem 28 marca 2022 r. zobowiązanie Sądu nie zostało wykonane – powód nie przedłożył żadnych dowodów na sporne okoliczności ani nie wykazał sposobu wyliczenia kwoty dochodzonej pozwem ani że roszczenie nie jest przedawnione. Wniósł o przedłużenie terminu do złożenia wniosków dowodowych o dodatkowe 14 dni (k. 84 akt). Zarządzeniem z dnia 4 kwietnia 2022 r. przedłużono powodowi termin zgodnie z wnioskiem. Odpis zarządzenia w tej kwestii doręczono pełnomocnikowi powoda w dniu 10 kwietnia 2022 r. i pomimo upływu określonego terminu z dniem 24 kwietnia 2022 r. wnioski dowodowe nie zostały złożone. Powód po raz kolejny złożył natomiast wniosek o przedłużenie terminu do złożenia wniosków o dodatkowe 14 dni (k.93-94 akt). Sąd i tym razem przedłużył powodowi termin – do 19 maja 2022 r. (k.93 akt). Termin ten też upłynął bezskutecznie. Do zamknięcia rozprawy w dniu 15 czerwca 2022 r., czyli przez okres 3 miesięcy powód nie wykazał sposobu wyliczenia kwoty dochodzonej pozwem ani terminów wymagalności poszczególnych kwot składających się na roszczenie dochodzone pozwem.

Wobec powyższego, Sąd uznał roszczenie powoda za nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. powoda obciąża ciężar dowodu, że roszczenie dochodzone pozwem jest uzasadnione. Pozwany zakwestionował żądanie pozwu co do wysokości i powód winien był tę sporną kwestię udowodnić. Występując na drogę sądową i będąc reprezentowanym przez fachowego pełnomocnika powód winien liczyć się z zarzutami strony pozwanej i koniecznością udowodnienia swoich twierdzeń i roszczeń. Nie powinien mieć z tym problemu skoro jest pierwotnym wierzycielem zmarłego spadkodawcy. Kwestia organizacji pracy powoda i związanych z tym problemów z uzyskaniem dowodów nie może powodować przedłużania postępowania do czasu odnalezienia i zgromadzenia dowodów.

Powód przedłożył z pozwem wyciąg z rachunku karty kredytowej ale w żaden sposób nie potwierdza on sposobu wyliczenia zadłużenia zmarłego spadkodawcy. Z rachunku karty wynikają tylko transakcje dokonane kartą, wpłaty dokonywane w związku ze spłatą karty oraz naliczanie opłat po 8 zł miesięcznie za korzystanie z karty, które i tak teoretycznie nie powiększały zadłużenia spadkodawcy. Z rachunku nie wynika czy i jakimi kwotami dodatkowo zmarły spadkodawca był obciążany a że był nie budzi wątpliwości z porównania kwot transakcji dokonanych kartą, kwot uiszczonych na poczet spłaty karty i salda rachunku po tej spłacie (k. 39-40 akt).

Zgodnie z § 6 umowy spadkodawca zobowiązany był dokonywać spłaty zadłużenia w terminach i w wysokości określonych w Wyciągu z karty kredytowej sporządzonym przez Bank. Pomimo zobowiązania Sądu powód nie przedłożył tych Wyciągów za okres objęty pozwem. Z Wyciągów tych wynikałoby nie tylko kwota do zapłaty ale i termin płatności, ewentualne naliczone odsetki czy opłaty za korzystanie z karty. Nie znając terminów spłaty karty ani kwot naliczonych w Wyciągu przez powoda nie jest możliwe ustalenie wysokości zadłużenia R. R.. Wskazać należy, że z samego rachunku karty wynika, że zmarły w okresie od 7 listopada 2017 r. dokonał transakcji kartą na kwotę 1.080 zł. Natomiast na poczet wpłat zaliczono mu kwotę 766,99 zł. Różnica tych kwot nie daje kwoty dochodzonej pozwem. Z rachunku karty wynika też, że część wpłat zaliczono na poczet odsetek. Nie przedkładając jednak Wyciągów

z karty powód nie wykazał by zachodziła podstawa obciążenia zmarłego tymi odsetkami. Nie znane są bowiem terminy płatności określone przez powoda w Wyciągach z karty. Nie przedkładając Wyciągów z karty powód nie wykazał też by zachodziła podstawa obciążenia zmarłego opłatą za korzystanie z karty w kwocie 8 zł i by rzeczywiście obciążono go tą opłatą. Z rachunku karty wynika, że 15 – go każdego miesiąca dopisano do rachunku kwotę 8 zł z tytułu opłaty ale równocześnie nie zmieniało się saldo końcowe rachunku. Tak jakby naliczenie tej opłaty pozostawało bez wpływu na wysokość zadłużenia zmarłego spadkodawcy. Z drugiej strony z wpłat dokonywanych przez zmarłego potrącano kwotę 8 zł na poczet prowizji. Wobec tych wątpliwości wskazanie sposobu wyliczenia kwoty dochodzonej pozwem i zasadności obciążenia posiadacza karty odsetkami lub opłatami wymagało wykazania, czemu powód nie podolał.

Powód nie wykazał też sposobu wyliczenia skapitalizowanych odsetek dochodzonych pozwem w kwocie 2,29 zł. Powód nie wskazał ani kwoty, od której odsetki te zostały naliczone ani za jaki okres zostały naliczone ani w jakiej wysokości procentowej. Z analizy zaś dowodów przedłożonych przez powoda wynika, że wątpliwa jest zasadność tego roszczenia.

Wskazać należy, że zgodnie z postanowieniem zawartym w § 12 ust. 7 umowy o kartę kredytową nie nalicza się odsetek od zadłużenia przeterminowanego i opłat dodatkowych po dniu śmierci posiadacza karty. Po tej dacie nie mogły być naliczane odsetki obciążające zmarłego spadkodawcę.

Pozwany z kolei odpowiada za zobowiązania R. R. wyłącznie jako spadkobierca. Odpowiedzialność jego wynika z ustawy. Nie łączyła go z powodem żadna umowa. Odpowiada tylko za długi spadkowe. Nie wstępuje w miejsce zmarłego do umowy. Z chwilą bowiem śmierci umowa łącząca go z wierzycielem pierwotnym wygasła. Nie ma więc podstaw do naliczania przez powoda ani odsetek umownych ani odsetek karnych po dacie śmierci R. R.. Długiem spadkowym są zobowiązania obciążające spadkodawcę na dzień jego śmierci (art. 924 k.c.). Takie pasywa spadku z chwilą otwarcia spadku dziedziczy pozwany spadkobierca. Powodowi mogłyby zatem przysługiwać wyłącznie odsetki ustawowe za opóźnienie, po upływie terminu zakreślonego w wezwaniu pozwanego do zapłaty. Po tej dacie bowiem pozwany popadł w opóźnienie warunkujące zasądzenie odsetek ustawowych. Tymczasem powód pismem z dnia 25 lutego 2021 r. wezwał pozwanego do zapłaty zakreślając termin zapłaty na 11 marca 2021 r. i w wezwaniu żądaniem zapłaty objął już kwotę 2,29 zł z tytułu odsetek. W tej dacie pozwany nie pozostawał jeszcze w opóźnieniu i żądanie zapłaty tych odsetek jest nieuzasadnione a przynajmniej nie zostało wykazane uzasadnienie tego żądania.

W świetle zgłoszonych przez stronę pozwaną, uzasadnionych wątpliwości za niezbity dowód przysługiwania powodowi względem pozwanej wiarygodności w kwocie dochodzonej pozwem nie mógł być uznany wyciąg z ksiąg bankowych powoda (k.42). Zgodnie bowiem z treścią art. 95 ust. 1a ustawy Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. (tekst ujednolicony Dz.U. z 2021 r. poz. 2439) moc prawna dokumentu urzędowego wyciągu z ksiąg rachunkowych banku nie obowiązuje w postępowaniu cywilnym. Jest wyłącznie dokumentem prywatnym wystawionym przez powoda wymagającym udowodnienia zawartych w nim twierdzeń.

Mając na uwadze powyższe wobec braku podstaw z art. 922 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2439) Sąd oddalił nieudowodnione co do wysokości roszczenie powoda.

O kosztach Sąd postanowił na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. obciążając nimi powoda jako stronę przegrywającą spór.

Na zasądzoną od powoda na rzecz pozwanej kwotę 90 zł składają się poniesione przez pozwaną koszty zastępstwa procesowego w kwocie 90 zł w wysokości stawki minimalnej określonej w § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800).

Sędzia Halina Maliszewska